

VÝŽIVA A HNOJENÍ

- rostliny potřebují k růstu a vývoji dostatek živin, které čerpají z půdního roztoku
- HNOJIVA = látky, kterými dodáváme do půdy živiny

1. STATKOVÁ HNOJIVA

- živiny jsou vázány v organické hmotě

a. chlévský hnůj

- směs výkalů, steliva a zbytků krmiva
- 30-50 t/ha

b. močůvka

- zkvašená moč zředěná vodou
- 25 m³/ha

c. kejda

- zkvašená směs výkalů (z nestlaných chovů)
- 10 m³/ha

d. kompost

- Rozložené rostlinné zbytky smísené se zemínou

e. zelené hnojení

- zaorávání zelených rostlin (hořčice, řepka)

2. PRŮMYSLOVÁ HNOJIVA

- chemické sloučeniny s vysokou koncentrací živin
- mohou být pevná (prášek, granule) nebo kapalná

a) jednosložková

- dusíkatá (ledek vápenatý, *síran amonný**)
- fosforečná (superfosfát, *Thomasova moučka**)
- draselná (kainit, draselná sůl, *síran draselný**)
- vápenatá (pálené vápno, *mletý vápenec**)

* pomaleji působící hnojiva

b) vícesložková

- obsahují dvě nebo tři živiny v určitém poměru
- např. NPK, Cererit

ZPRACOVÁNÍ PŮDY

cílem je zachovat úrodnost a
vytvořit podmínky pro rostliny

1. ZÁKLADNÍ zpracování půdy

A) PODMÍTKA

- = „mělká orba“ do cca 12 cm
- zapravení posklizňových zbytků, prokypření půdy
- brání výparu
- lépe zasakují srážky
- provádí se po sklizni

B) ORBA

- prokypření půdy do větší hloubky (18-30cm)
- obecně je vhodnější podzimní orba než jarní
- lepší zachycování vody, snadnější předseťová příprava, vliv mrazu, brání výparu

C) PODRÝVÁNÍ

- půda se kypří, ale neobrací

D) RIGOLOVÁNÍ

- = „hluboká orba“ až i do 100 cm

2. Předset'ová příprava půdy

A) SMYKOVÁNÍ

- urovnání povrchu, rozdrcení hrud

B) VLÁČENÍ

- urovnání povrchu, prokypření

C) VÁLENÍ

- utužení povrchu, rozdrcení hrud

D) KYPŘENÍ

- provzdušnění před setím či sázením některých plodin

SETÍ A SÁZENÍ

- cílem je zapravit osivo nebo sadbu do půdy
- osivo = semena rostlin
- sadba = jiná část rostliny (hlíza, cibule)

Způsoby setí

A) SETÍ NA ŠIROKO

- ručně nebo např. letadlem

B) SETÍ DO ŘÁDKŮ

- pomocí secích strojů
- řádky
 - široké
 - středně široké
 - úzké

Příprava osiva a sadby

- narašování/předkličování brambor,
- očkování luskovin,
- moření osiva

Kvalita osiva

SLEDUJEME:

- pravost a původ
- čistotu
- klíčivost
- HTS (hmotnost tisíce semen)
- zdravotní stav
- vlhkost

Výsevek

- = množství vysetého osiva (v kg/ha)
- výsevní jednotka = počet semen,
potřebných k osetí jednoho hektaru

Způsoby sázení

- ručně
- pomocí sazečů

OCHRANA ROSTLIN

- cílem je zachovat optimální podmínky pro růst a vývoj rostlin

A. Mechanické ošetřování

- VLÁČENÍ
- vytáhnutí plevelů, lepší zasakování srážek a zamezení výparu
- prosvětlování porostu (mrkev, mák)
- VÁLENÍ
- obnovuje se vzlínavost vody k povrchu
- přitlačují se kořeny rostlin zvednuté mrazem

- PLEČKOVÁNÍ
 - ničí se plevel, kypří se půda (zasakování vody)
 - lze i zapravovat hnojiva
-
- OBORÁVÁNÍ
 - nahrnuje se půda k rostlinám
 - ničení plevelů
-
- ZÁVLAHA
 - postřiková
 - povrchová (kanály, příkopy, potrubí)

B. Chemické ošetřování rostlin

- aplikace pesticidů
 - herbicidy (proti plevelům)
 - zoocidy (proti obratlovcům)
 - fungicidy (proti plísním)
 - insekticidy (proti hmyzu)

SKLIZEŇ

SKLIZEŇ

- Cílem jsou:
 - minimální ztráty
 - maximální kvalita
- **technická zralost** – v rostlině je nejlepší obsah žádaných látek
- **plná zralost** – jsou plně vyvinutá semena rostliny, jdou využít jako osivo

- **Přímá sklizeň**
 - jedním strojem jsou provedeny všechny pracovní operace
- **Dělená sklizeň**
 - sklizeň je rozdělena do několika fází (např. posečení natě, vyorání brambor, sběr brambor)